

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

Στέρνες, 28 Δεκεμβρίου 2024

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Αφηγητής: Ιωάννης Τσουχλαράκης

**Χορωδία: Μουσικοχορευτικού Ομίλου «ΑΡΟΔΑΜΟΣ»,
υπό τη διεύθυνση της Κας Τριανταφυλλιάς Μαζανάκη**

Σεβασμιώτατε, Άγιοι Πατέρες, Άρχοντες και Ιεροψάλτες της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, Τοπικοί Άρχοντες, Αγαπητοί εν Χριστώ Αδελφοί....

Δι' ευχών του Ιερατικού προϊσταμένου μας και Εφημερίου της καθ' ημάς Ενορίας, Αρχιμανδρίτου του Οικουμενικού Θρόνου Πανοσιολογιστάτου π.Μελχισεδέκ Αμπελικάκη, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και η Ενοριακή Χορωδία «ΣΤΕΡΝΩΝ ΜΕΛΙΣΜΑΤΑ», σε συνεργασία με τη χορωδία του παραδοσιακού Μουσικοχορευτικού Ομίλου «ΑΡΟΔΑΜΟΣ», υπό τη διεύθυνση της Κας Τριανταφυλλιάς Μαζανάκη, σας καλωσορίζουμε στη σημερινή εκδήλωση και σας ευχόμεθα Χρόνια Πολλά και καλό υπόλοιπο Εορτών...!

Με αφορμή την Μεγάλη των Εορτών Εορτή της Ενανθρωπήσεως του Υιού και Λόγου του Θεού Πατρός ημών, δηλαδή την κατά σάρκα γέννηση του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, που βιώσαμε χάριν Θεού την 25^η Δεκεμβρίου του Σωτήριου Έτους 2024, τολμήσαμε στη διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης, που ως σκοπό δεν έχει μόνο να οδηγήσει τη σκέψη και τις αισθήσεις μας στο πνεύμα και την κατάνυξη των εορτών του Αγίου 12ημέρου, αλλά να μας μεταφέρει επιπλέον μηνύματα και γνώσει που μέχρι και σήμερα σε πολλούς από εμάς να είναι άγνωστα σε ότι αφορά τις εορτές αυτές.

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

Ιστορία του εορτασμού των Χριστουγέννων

Η παράδοση θεωρεί ότι η αρχαιότερη ομιλία για τη γιορτή των Χριστουγέννων εκφωνήθηκε από τον Μέγα Βασίλειο στην Καισάρεια της Καππαδοκίας το έτος 376 μ.Χ. Άλλες Ιστορικές πηγές επισημαίνουν πως ο εορτασμός των Χριστουγέννων άρχισε να τηρείται στη Ρώμη γύρω στο 335, αν και κάποιοι ερευνητές βασιζόμενοι σε αρχαίους ύμνους με Χριστουγεννιάτικη θεματολογία θεωρούν ότι τα πρώτα βήματα που οδήγησαν στον εορτασμό αυτό έγιναν μέσα στον 3ο αιώνα.

Επί Πάπα Ιουλίου Α' (337-352) τα Χριστούγεννα σταμάτησαν να γιορτάζονται μαζί με τα Θεοφάνεια και θεσπίσθηκε ως επέτειος η 25^η Δεκεμβρίου κατόπιν έρευνας των αρχείων της Ρώμης, όπως πιστεύεται, επί της απογραφής που έγινε επί αυτοκράτορα Οκταβιανού Αυγούστου, σε συνδυασμό με υπολογισμό ρήσης του Ευαγγελίου (το οποίο και συνέτεινε) του Προδρόμου λεχθείσα περί τον Χριστόν: "Εκείνος δει αυξάνειν, εμέ δε ελατούσθαι" (Ιωάνν. γ'30). Με βάση αυτή την υποθετική πηγή, η Γέννηση του Χριστού ορίσθηκε κατά το χειμερινό ηλιοστάσιο όπου και αρχίζει η αύξηση των ημερών. Στον καθορισμό της 25^{ης} Δεκεμβρίου ως ημερομηνίας εορτασμού συντέλεσαν προφανώς η μεγάλη εθνική εορτή του "ανίκητου" θεού Ήλιου (Dies Natalis Solis Invicti) και ο εορτασμός των γενεθλίων του Μίθρα, που ήταν διαδεδομένα σε όλη την επικράτεια της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας με την έννοια ότι η επιλογή αυτής της ημέρας ως ημέρας γέννησης του Χριστού είχε να κάνει με την προσπάθεια αντικατάστασης των παγανιστικών (μη χριστιανικών) γιορτών που τηρούνταν εκείνον τον καιρό, όπως τα Σατουρνάλια και τα Μπρουμάλια.

Συνεπώς, όταν ο Χριστιανισμός έγινε η επίσημη θρησκεία της αυτοκρατορίας, προσπάθησε να απορροφήσει και να δώσει νέα διάσταση και νέα σημα-

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

σία σε πανάρχαια λατρευτικά έθιμα και λατρευτικές συνήθειες αιώνων. Πάντως, παρά τις προτροπές της εκκλησίας για πολλές από τις εκδηλώσεις που τελούνταν στην αντίστοιχη του 12ημέρου περίοδο ή τις νομοθεσίες, αυτές διατηρήθηκαν κυρίως στην ύπαιθρο καθ' όλη την διάρκεια των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων, μέχρι τον 5^ο μ.Χ. αιώνα.

Στη Ρώμη το Ημερολόγιο του Φιλόκαλου (354 μ.Χ.) περιλαμβάνει στην ημερομηνία της 25^{ης} Δεκεμβρίου, απέναντι από την παγανιστική *Natalis invicti*, δηλ. "γέννηση του ανίκητου (ήλιου)", την φράση "*VIII kal. Ian. natus Christus in Betleem Iudaeae.*" ("όγδοες καλένδες Ιανουαρίου Ο Χριστός γεννήθηκε στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας.")

Από τη Δύση ο εορτασμός της Γεννήσεως στις 25 Δεκεμβρίου πέρασε και στην Ανατολή γύρω στο 376. Το 386 ο Αγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος παρότρυνε την εκκλησία της Αντιόχειας να συμφωνήσει στην 25^η Δεκεμβρίου ως ημέρα εορτασμού της Γέννησης. Τον καιρό του Αγ. Αυγουστίνου (354-430) η ημερομηνία της Γιορτής της Γέννησης είχε καθοριστεί, πάντως ο Αυγουστίνος την παραλείπει από τον κατάλογό του με τις σημαντικές χριστιανικές επετείους.

Με τον χρόνο επεκράτησε αυτό σε όλο τον χριστιανικό κόσμο εκτός της Αρμενικής Ορθόδοξης Εκκλησίας που συνεχίζει τον συνεορτασμό με τα Θεοφάνεια.

Θεολογία των Χριστουγέννων

Στην Ορθόδοξη Εκκλησία εορτάζεται τα Χριστούγεννα η Ενανθρώπηση του Υιού και Λόγου του Θεού Πατρός. Η όλη Θεότητα ενώθηκε στο Πρόσωπο του Υιού με την όλη ανθρωπότητα. Κάθε ιδίωμα και κάθε ενέργεια της ανθρώπινης φύσεως προσλαμβάνεται από τον Ενανθρωπήσαντα Λόγο του Θεού Πατρός και κατ' αυτόν τον τρόπο η Εκκλησία κηρύσσει ότι η Σάρκωση του Θεού Λόγου

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

είναι γεγονός “υπέρ φύσιν”. Και τούτο σημαίνει ότι είναι “μέγα το της ευσεβείας μυστήριον, θεός εφανερώθη εν σαρκί” (Α΄ Τιμ. 3, 16). Και αυτό συνέβη, μας λέγει ο Μ. Αθανάσιος, για να δύναται πλέον ο άνθρωπος να γίνεται Θεός κατά χάριν. “Ο σαρκωθείς Λόγος, Θεός ών τέλειος, άνθρωπος τέλειος γίνεται, ίνα ημείς θεοποιηθώμεν”.

Με την κοινωνία αυτή ο άνθρωπος καταξιώνεται ως ύπαρξη. Υπάρχει και λυτρώνεται, όταν είναι ενωμένος με τον Θεάνθρωπο Κύριο και όταν συγκαταλέγεται στην κοινωνία αγάπης, που είναι η Εκκλησία Του, ως ζωντανό μέλος της. Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος το έχει τονίσει: “Το γάρ απρόσληπτον και αθεράπευτον, ό δέ ήνωται τώ Θεώ τούτο και σώζεται”. Αυτός ο Υιός και Λόγος του Θεού Πατρός “σάρξ εγένετο καί εσκήνωσεν εν ημίν” (Ιωάν. 1, 14). Ο απρόσιτος Θεός γίνεται προσιτός, ο άπειρος σμικρύνεται και γίνεται χωρητός, ο αόρατος αποκαλύπτεται και γίνεται ορατός. Ο “αναφής”, αυτός που δεν εγγίζεται, ταπεινείται και δέχεται να ψηλαφηθεί. Έρχεται απλά και ταπεινά και αναστρέφεται με το πλάσμα Του, τον άνθρωπο, που αλλοτριώθηκε μέσα στον χώρο της αμαρτίας, για να τον σώσει από την αμαρτία και την αιώνια κόλαση. Η μεγάλη αυτή αλήθεια φανερώνει την άπειρη και βαθιά αγάπη του Θεού Λόγου προς τον άνθρωπο.

Ιστορική έρευνα της ημερομηνίας γέννησης του Ιησού Χριστού

Η ακριβής χρονολόγηση της ζωής του Ιησού είναι αδύνατη αφού οι υπάρχουσες μαρτυρίες που προέρχονται από την Καινή Διαθήκη χαρακτηρίζονται από χρονολογική ασάφεια και επίσης το αφετηριακό 1 μ.Χ. δεν εναρμονίζεται επακριβώς με τα γενικότερα ιστορικά δεδομένα των χρόνων εκείνων.

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

Το ημερολόγιο

Η γέννηση του Ιησού τοποθετείται γύρω στο 7 ή 6 π.Χ. ή μεταξύ του 4 ως 1 π.Χ. Αυτό συμβαίνει καθώς το σημερινό ημερολόγιο, στηρίζεται βασικά στους υπολογισμούς του μοναχού και αστρονόμου Διονυσίου του Μικρού, που κατά τον 4^ο αιώνα μ.Χ. καθόρισε με τα δεδομένα που είχε τότε, το έτος 754 από κτίσεως Ρώμης ως το χρόνο της γέννησης του Ιησού, αντί του έτους 747 όπως θα έπρεπε με τα σημερινά δεδομένα. Αυτό σημαίνει πως, αν σήμερα ήταν δυνατό να γίνει επανακαθορισμός του παγκόσμιου ημερολογίου, η αρχή του χριστιανικού ημερολογίου θα βρισκόταν επτά περίπου χρόνια νωρίτερα. Τη στιγμή αυτή, συμβαίνει το παράδοξο να θεωρούμε ότι εξαιτίας των λανθασμένων υπολογισμών, η γέννηση του Ιησού να τοποθετείται σε χρόνια προ Χριστού. Επίσης πρέπει να γεννήθηκε στις 30 Μαΐου και όχι στις 25 Δεκεμβρίου, γεγονός που αποδεικνύεται και από τους ποιμένες που βρίσκονταν στην ύπαιθρο και όχι εγγύς των κατοικημένων περιοχών.

Υμνογραφία Χριστουγέννων

Η Βυζαντινή υμνογραφία των εορτών των Χριστουγέννων χαρακτηρίζεται όχι μόνο πλούσια και πανηγυρική, αλλά έχει και μεγάλη ποιητική αξία. Οι καταβάσεις, τα μεγαλυνάρια, τα στιχηρά ιδιόμελα, τα κοντάκια των ύμνων, οι κανόνες εκφράζουν αισθήματα δέους και θάμβους, κατάνυξης και ευλάβειας. Οι μεγάλοι υμνογράφοι στους ύμνους τους συμπυκνώνουν σε απaráμιλλους στίχους όλη τη θεολογία της Εκκλησίας.

Έτσι λοιπόν ο Ιερός υμνογράφος μας λέει στο απολυτίκιο των Χριστουγέννων:

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

Απολυτίκιο Χριστουγέννων (ήχος δ')

«Ἡ Γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν
ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως
ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες
ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο
Σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης
καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν
Κύριε δόξα Σοι.»

Ερμηνεύοντας στη δημοτική ο Ιερός υμνογράφος μας λέει:

«Ἡ Γέννησή σου, Χριστέ, Θεέ μας, ἀνέτειλε στον κόσμο το φῶς τῆς γνώσεως»
(δηλαδή τῆς θεογνωσίας)

«διότι μ' αὐτὴν ἐκεῖνοι που λατρεύουν τα ἄστρα διδάχτηκαν ἀπὸ ἀστέρι να
προσκυνοῦν Εσένα, τὸν Ἥλιο τῆς δικαιοσύνης,» (ὡς ἀληθινὸ Θεό)

«καὶ Σένα να γνωρίζουν, τὴ σταλμένη ἀπὸ τα ὕψη ἀνατολή (ἐννοώντας τὴν νέα
ἀρχή). Κύριε, δόξα σε Σένα.»

Τούτος ὁ τελευταῖος στίχος ἐπισφραγίζει ὅλα τα παραπάνω, που προη-
γουμένως ἀναφέρθηκαν, ἀποδίδοντας τὴν προέλευση τους ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ
ὄχι ἀπὸ τὴν γῆ, ἐνῶ ὁ υμνογράφος δικαίως δίδει τὴν κατακλείδα με μιὰ δοξολο-
γία.

Στο σημεῖο αὐτὸ ας ἀπολαύσουμε ἀπὸ τὴ χορωδία τὴν ἀπόδοση τοῦ Ἱεροῦ
τούτου κειμένου σε Ἦχο δ'.

Ψάλλει ἡ Χορωδία τὸ Ἀπολυτίκιο

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

ΚΑΛΑΝΤΑ

Η εορτές του 12ημέρου ως γνωστόν διακρίνονται σε τρεις περιόδους:

1. Την περίοδο των Χριστουγέννων,
2. Την περίοδο της Πρωτοχρονιάς και
3. Την περίοδο των Θεοφανείων.

Η ανάγκη των πιστών να περιγράψουν με έναν ιδιαίτερο τρόπο τα όσα αναφέρονται από τους Ιερούς Ευαγγελιστές, σε ότι αφορά τα γεγονότα για τις μεγάλες θρησκευτικές εορτές, τους οδήγησε στη συγγραφή των καλάντων.

Τα **Κάλαντα** αποτελούν δημοτικά ευχητικά και εγκωμιαστικά τραγούδια που ψάλλονται εθιμικά κατ' έτος κυρίως την παραμονή μεγάλων θρησκευτικών αυτών εορτών όπως των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς (Αγ. Βασιλείου), των Θεοφανείων, ακόμη και των Βαΐων ή του Λαζάρου, με εξαίρεση εκείνων της Μεγάλης Παρασκευής που είναι κατανυκτικά.

Εκκλησιαστική Ιστορία

Οι Πατέρες της Εκκλησίας κατά τους Βυζαντινούς χρόνους απαγόρευαν ή απέτρεπαν αυτό το έθιμο ως καταγόμενο από τις εορτές των ρωμαϊκών Καλενδών (απ' όπου προέρχεται και η ονομασία κάλαντα) που είχε καταδικάσει η ΣΤ' Οικουμενική Σύνοδος το 680 μ.Χ., αποκαλούντες τους συμμετέχοντες σ' αυτό "Μηναγύρτες".

Καλένδες ή Καλάνδες (καθ. Καλένδαι ή Καλάνδαι, λατ. *calendae*, *Kalendae* - κατά παράλειψη του ημέρες, *dies*) ονομάζονταν, μάλλον από τον 5^ο αιώνα, οι πρώτες ημέρες των ρωμαϊκών μηνών, δηλαδή η αντίστοιχη των παρά των Ελλήνων "νουμηνία" (σημερινή πρωτομηνιά).

Προ αυτού του κινδύνου να διακοπεί το έθιμο που πιθανώς να τάραζε την επιβληθείσα κατάνυξη σε όλους τους τομείς δραστηριότητας, οι "πιστοί" εισή-

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

γαγαν δημοτικά ευχητικά τραγούδια επί των ταυτόσημων χρονικά θρησκευτικών εορτών και έτσι το έθιμο συνεχίζει μέχρι και σήμερα με την από τότε νέα ονομασία "Κάλαντα".

Λαογραφία

Τα κάλαντα ξεκινούν κυρίως με χαιρετισμό στη συνέχεια αναγγέλλουν τη μεγάλη χριστιανική εορτή που φθάνει και καταλήγουν σε ευχές. Τα κάλαντα ψάλλονται στην Καθαρεύουσα, κάτι που υποδηλώνει την άμεση καταγωγή τους από τους Βυζαντινούς χρόνους τις Καλένδες του Ιανουαρίου, αν και τα τοπικά ιδιώματα/διαλέκτοι επίσης χρησιμοποιούνται.

Ο μεγάλος αριθμός των διαφόρων παραλλαγών εξανάγκασε να διακρίνονται αυτά σε εθνικά ή αστικά και στα τοπικά ή παραδοσιακά (κατά περιοχή). Στα χριστουγεννιάτικα κάλαντα έχουν καταμετρηθεί περισσότερες από τριάντα παραλλαγές μόνο στον Ελλαδικό χώρο.

Επίσης και η ημέρα που ψάλλονται τα κάλαντα σε ορισμένες περιοχές ονομάζονται "Κάλαντα" (Κόλιντα, Κόλεντας, Κόλιαντας) με εξαίρεση τη νήσο Μήλο που ψέλνονταν μόνο τη παραμονή της Πρωτοχρονιάς, συντασσόμενα κάθε φορά νέα κάλαντα, με τα οποία όμως ζητούσαν οικονομική συνδρομή για κάποιο κοινωνικό σκοπό (π.χ. ανέγερση ή επιδιόρθωση ναού) δίδοντας και συμβουλές προς τους άρχοντες η παρατηρήσεις με σκωπτικό χαρακτήρα. Τέτοιες είναι και οι σχετικές "μαντινάδες" της Κρήτης ή τα "κοτσάκια" της Νάξου με σκωπτικό επίσης χαρακτήρα που ψάλλονται ως "κάλαντα".

Τα κάλαντα για την περίοδο των Χριστουγέννων της Δυτικής Θράκης, της Θεσπρωτίας - Ηπείρου και τα Βυζαντινά, με τη σειρά που τα ανέφερα θα απολαύσουμε από την Κα Τριανταφυλλιά Μαζανάκη και την χορωδία της.

Ψάλλει η Χορωδία τα Κάλαντα των Χριστουγέννων

Στέρνες Ακρωτηρίου Χανιά 73100 Κρήτη
Τηλ.: 6955474479
Email: sternesnaospanagias@gmail.com

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

Κάλαντα Χριστουγέννων Δυτικής Θράκης

Σαράντα μέρες, σαράντα νύχτες
η Παναγιά μας κοιλοπονούσε.

Κοιλοπονούσε, παρακαλούσε
τους Αρχαγγέλους, τους Ιεράρχες.

Σεις Αρχαγγέλοι και Ιεράρχες
να πα να φέρτε μύρο και μόσχο.

Κι οι Αρχαγγέλοι για μύρο πάνε
κι οι Ιεράρχες για μόσχο τρέχουν

κι ώσπου να πάνε κι ώσπου να έρθουν
η Παναγιά μας ξηλευθερώθη.

Χριστός γεννιέται, χαρά στον κόσμο,
χαρά στον κόσμο, στα παλικάρια.

Κάλαντα Χριστουγέννων Θεσπρωτίας Ηπείρου

Ελάτε εδώ γειτόνισσες κι εσείς γειτονοπούλες,
τα σπάργανα να φτιάξουμε και το Χριστό ν' αλλάξουμε.

Τα σπάργανα για το Χριστό, ελάτε όλες σας εδώ.

Να πάμε να γυρίσουμε, τα μάγια να σκορπίσουμε,
να βρούμε και την Παναγιά, οπού μας φέρνει τη χαρά.

Τα σπάργανα για το Χριστό, ελάτε όλες σας εδώ.

Γεννιέται στα τριαντάφυλλα, κοιμάται μες στα λούλουδα,
Κοιμάται μες στα λούλουδα, γεννιέται στα τριαντάφυλλα.

Τα σπάργανα για το Χριστό, ελάτε όλες σας εδώ,
τα σπάργανα να φτιάξουμε και το Χριστό ν' αλλάξουμε.

Βυζαντινά Κάλαντα Χριστουγέννων

Άναρχος Θεός καταβέβηκεν και εν τη Παρθένω κατώκησεν.
Έρουρεμ, έρουρεμ, έρου, έρου, έρουρεμ, χαίρε Άχραντε.

Βασιλεύς των όλων και Κύριος, ήλθε τον Αδάμ αναπλάσασθαι.
Έρουρεμ, έρουρεμ, έρου, έρου, έρουρεμ, χαίρε Δέσποινα.

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

Γηγενεῖς σκιρτάτε καὶ χαίρεσθε, τάξεις τῶν ἀγγέλων εὐφραίνεσθε.

Ἐρουρεμ, ἐρουρεμ, ἐρου, ἐρου, ἐρουρεμ, χαίρε Ἀχραντε.

Δέξαι Βηθλεέμ τὸν Δεσπότην σου, βασιλέα πάντων καὶ Κύριον.

Ἐρουρεμ, ἐρουρεμ, ἐρου, ἐρου, ἐρουρεμ, χαίρε Δέσποινα.

Ἐξ ἀνατολῶν μάγοι ἐρχονται δώρα προσκομίζοντες ἄξια.

Ἐρουρεμ, ἐρουρεμ, ἐρου, ἐρου, ἐρουρεμ, χαίρε Δέσποινα.

Πρωτοχρονιά

Με τὴ λέξη **Πρωτοχρονιά** ἢ **αρχιχρονιά**, ἢ **πρώτη τοῦ ἐτους**, χαρακτηρίζεται ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ οἰοῦδηποτε ἀκολουθοῦμενου ἡμερολογιακοῦ ἐτους. Κατὰ τὸ Γρηγοριανὸ ἡμερολόγιο ποὺ ἀκολουθεῖ ὁ δυτικὸς κόσμος στὴ σύγχρονη ἐποχή, πρωτοχρονιά εἶναι ἡ 1^η Ἰανουαρίου. Δε συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιο με ὅλες τὶς χώρες. Υπάρχουν διαφορετικὰ ἔθιμα σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Για τοὺς Καθολικοὺς χριστιανούς, ἀπὸ τὸν 7ο αἰῶνα, ἡ 1^η Ἰανουαρίου γιορταζόταν ὡς εορτασμός τῆς Μητρότητας τῆς Θεοτόκου. Τὸν 13^ο αἰῶνα, ἡ εορτὴ τῆς Περιτομῆς τοῦ Χριστοῦ εἶχε ἐρθεῖ γιὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴ γιορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Παναγίας. Ωστόσο, τὸ 1751, ὁ Πάπας Βενέδικτος XIV ἐπέτρεψε στὶς ἐκκλησίες τῆς Πορτογαλίας νὰ ἀφιερῶσουν μιὰ γιορτὴ στὴ Μαρία τὴν πρώτη Κυριακὴ τοῦ Μαΐου. Αὐτὸ συνέβη λόγω τῆς ὠθησῆς στὴν Πορτογαλία γιὰ μιὰ ἐπίσημη γιορτὴ ποὺ γιορτάζει τὴ θεία μητρότητα τῆς Μαρίας.

Ελληνικὴ Πρωτοχρονιά

Στὴν Ελλάδα ἡ Πρωτοχρονιά εἶναι μεγάλη καὶ μίᾳ ἀπὸ τὶς σημαντικὲς γιορτές γιὰ τοὺς Ἕλληνες καὶ ἀρχίζει με τὰ Πρωτοχρονιάτικα Κάλαντα (Ἀγίου Βασιλείου) - (Αρχιμηνιά κι ἀρχιχρονιά κι ἀρχὴ καλὸς μας χρόνος...) ποὺ ψάλλονται ἀπὸ παιδιὰ (31 Δεκεμβρίου) ἀπὸ νωρὶς τὸ πρωὶ μέχρι τὸ μεσημέρι.

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

Εδώ όμως τα κάλαντα για την περίοδο της Πρωτοχρονιάς της Θεσσαλο-
μακεδονίας, της Καππαδοκίας & Μυτιλήνης και τα Κάντεα από τα Φάρασσα
της Καππαδοκίας, με τη σειρά που τα ανέφερα θα απολαύσουμε ευθύς αμέσως
από την καλλικέλαδη χορωδία.

Ψάλλει η Χορωδία τα Κάλαντα της Πρωτοχρονιάς

Κάλαντα Πρωτοχρονιάς Θεσσαλομακεδονίας

Άγιος Βασίλης έρχεται, Γενάρης ξημερώνει,
σαν φέτο παλληκάρια μου, σαν φέτο και του χρόνου.

Ιδω σε τούτη την αυλή στο μαρμαροστρωμένο,
ιδω 'χουν χίλια πρόβατα κι δυο χιλιάδες γίδια.

Σαν τα μυρμήγκια πιρπατούν, σαν τα μελίσσια βάζουν.
Με τη φλογέρα τα λαλούνε, με την αντρεία τα διώχνουν.

Χρόνια Πολλά!

Κάλαντα Πρωτοχρονιάς Καππαδοκίας & Μυτιλήνης

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά κι αρχή του Γεναρίου
κι αρχή που βγήκεν ο Χριστός στη γη να περπατήσει
Τεριρέμ, τερού, τεριρέμ.

Περπάτησε, χαιρέτησε όλα τα ζευγαράκια
κι ο πρώτος που χαιρέτησε ήταν ο Άϊ Βασίλης.
Τεριρέμ, τερού, τεριρέμ.

-Βασίλη μ', πούθεν έρχεσαι και πού - και πούθε κατεβαίνεις;
-Από τη μάνα μ' έρχομαι και στο - και στο σχολειό παγαίνω.
Τεριρέμ, τερού, τεριρέμ.

-Κάτσε να φας, κάτσε να πιεις, κάτσε - κάτσε να τραγουδήσεις.
-Εγώ γράμματα μάθαινα, τραγού - τραγούδια δεν ηξέρω.
Τεριρέμ, τερού, τεριρέμ.

-Και σαν ηξέρεις γράμματα, πες μας - πες μας την αλφαβήτα.
Και στο ραβδί τ' ακούμπησε να πει - να πει την αλφαβήτα.
Τεριρέμ, τερού, τεριρέμ.

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

Κάντεα Πρωτοχρονιάς από τα Φάρασσα Καππαδοκίας

Άγιε Βασίλειε όσιε φύλαξον και σώσον την ποιμήνην σου.

Άστρον ανεφάνης, Βασίλειε εν τη Καισαρείας Μητροπόλει
Άγιε Βασίλειε όσιε φύλαξον και σώσον την ποιμήνην σου.

Βασίλειος ο Μέγας αρχιερεύς όλον τουτ' τον κόσμον εφώτισεν
Άγιε Βασίλειε όσιε φύλαξον και σώσον την ποιμήνην σου.

Ιουλιανός ο Παραβάτης θέλει να απέλθη εις Καισάρειαν
Άγιε Βασίλειε όσιε φύλαξον και σώσον την ποιμήνην σου.

Σύνοδον εποίηκεν Βασίλειος τιμαλφή χρουσία συνέλεξεν.
Άγιε Βασίλειε όσιε φύλαξον και σώσον την ποιμήνην σου.

Και συναπαντά τον Μερκούριον ως εν αγαλλιάσει και λέγει του
Άγιε Βασίλειε όσιε φύλαξον και σώσον την ποιμήνην σου.

Δος ημίν τα φώτα τα κάλαντα ίνα και ημείς αγαλλόμεθα
Άγιε όσιε, Άγιε Βασίλειε φύλαξον και σώσον την ποιμήνην σου.

Θεοφάνεια

Τα **Θεοφάνεια** είναι μεγάλη ετήσια χριστιανική γιορτή της Βάπτισης του Ιησού Χριστού στον ποταμό Ιορδάνη από τον Ιωάννη το Βαπτιστή. Γιορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου και είναι η τρίτη και τελευταία γιορτή του 12ημέρου των εορτών των Χριστουγέννων. Το όνομα προκύπτει από τη φανέρωση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας που συνέβη σύμφωνα με τρεις σχετικές ευαγγελικές περικοπές. Η γιορτή των Θεοφανείων λέγεται επίσης και Επιφάνεια, Φώτα ή Εορτή των Φώτων.

Ιστορικά

Κατά τις ευαγγελικές περικοπές στις αρχές του 30ου έτους της ηλικίας του Ιησού, ο Ιωάννης (ο Πρόδρομος), γιος του Ζαχαρία και της Ελισάβετ, ο επιλεγόμενος στη συνέχεια Βαπτιστής, που ήταν 6 μήνες μεγαλύτερος του Χρι-

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

στού, και διέμενε στην έρημο, ασκητεύοντας και κηρύττοντας το βάπτισμα μετανοίας, βάπτισε με έκπληξη και τον Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό. Κατά δε τη στιγμή της Βάπτισης κατέβηκε από τον ουρανό το Άγιο Πνεύμα υπό μορφή περιστεράς στον Ιησού και ταυτόχρονα από τον ουρανό ακούσθηκε φωνή που έλεγε: «Οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα».

Η φράση αναφέρεται στα ευαγγέλια του Ματθαίου, του Μάρκου και του Λουκά, ενώ απουσιάζει από το κατά Ιωάννη.

Αυτή δε, είναι και η μοναδική φορά της εμφάνισης, στη Γη, της Αγίας και ομοουσίου και αδιαιρέτου Τριάδος υπό του πλήρους «μυστηρίου» της Θεότητας. Τα Θεοφάνεια ονομάζονται έτσι επειδή η φωνή του Θεού ακούστηκε στη γη.

Το πότε καθιερώθηκε να εορτάζεται η μνήμη του γεγονότος της Βάπτισης του Ιησού δεν είναι γνωστό με βεβαιότητα. Φαίνεται όμως ότι αναφέρθηκε πολύ νωρίς στη πρώτη Εκκλησία των Χριστιανών. Ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς αναφέρει πως κάποιοι αιρετικοί, οι περί τον Βασιλείδη γνωστικοί στις αρχές του 2^{ου} αιώνα εόρταζαν την ημέρα της Βάπτισης του Κυρίου «προδιανυκτερεύοντες» και ότι η εορτή αυτή γινόταν κατ' άλλους μεν στις 6 Ιανουαρίου, κατ' άλλους στις 10 Ιανουαρίου.

Κατά δε, τον 3^ο αιώνα η εορτή φαίνεται κοινότατη σε όλη τη Χριστιανική Εκκλησία. Έτσι ενώ ο Γκίζελερ (*Kirchengeschichte I*, 376) δέχθηκε ότι πρώτοι οι Βασιλειδιανοί καθιέρωσαν την εορτή των Θεοφανείων, ο Νέαντερ (*Kirchengeschichte I*, 386) θέτει το ερώτημα: πώς από αιρετικούς το δέχθηκε η Εκκλησία;

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος παραδέχεται και περιγράφει την εορτή ως αρχαία πανήγυρη, μάλλον στην Αντιόχεια τη Μεγάλη, και ότι από εκεί την παρέ-

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

λαβαν οι Γνωστικοί Βασιλειδιανοί. Κατά δε τις Αποστολικές Διαταγές (η' 38) η εορτή των Επιφανίων «ήγετο δια το εν αυτή ανάδειξιν γεγενήσθαι της του Χριστού θεότητος».

Στο τέλος του 3^{ου} αιώνα προστέθηκε και άλλη έννοια στον εορτασμό αυτό που άρχισε να πανηγυρίζεται και ως ημέρα της «εν σαρκί» φανερώσεως του Κυρίου. Ούτως και στην Αλεξάνδρεια κατά τον Κασσιανό, και στη Κύπρο κατά Επιφάνιο. Από της εποχής λοιπόν αυτής άρχεται, κατά το πιθανότερο, και ο εορτασμός των Χριστουγέννων.

Κατά τον 4^ο αιώνα, η εορτή των Θεοφανείων γιορτάζεται πλέον με λαμπρότητα σε όλη την ανατολική Εκκλησία ως εορτή του φωτισμού της ανθρωπότητας δια του Αγίου Βαπτίσματος, απ' όπου και το όνομα «Τα Φώτα», εορτή «των Φώτων» (Γρηγόριος Ναζιανζηνός λόγος 39, Αστερίου Αμάς. Λόγος εις «εορτών των Καλενδών»).

Στη Δύση τα Θεοφάνεια απαντώνται στα μέσα του 4^{ου} αιώνα, αλλά από της εποχής αυτής φαίνεται στη Ρωμαϊκή Εκκλησία και άλλη μια εορτή αφιερωμένη στη κατά σάρκα Γέννηση του Ιησού στις 25 Δεκεμβρίου. Όταν πλέον καθιερώθηκε αυτή η ημερομηνία για τα Χριστούγεννα σε όλο τον Χριστιανικό κόσμο έγινε και ο διαχωρισμός της εορτής των Θεοφανείων στις 6 Ιανουαρίου, στα μέσα του 6^{ου} αιώνα.

Λαογραφία

Η εορτή των Θεοφανείων περικλείει και πολλές εκδηλώσεις που αποτελούν διαίωνιση αρχαίων (ελληνικών) εθίμων. Στην αντίληψη του Ελληνικού λαού τα Θεοφάνεια είναι «Μεγάλη γιορτή Θεότρομη». Για μερικές μάλιστα περιφέρειες της Μακεδονίας (Δυτικής) αποτελούν τη μεγαλύτερη γιορτή του έτους και κάθε καινούργιο ρούχο το «πρωτοφορούν στα Φώτα για να φωτιστεί».

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

Αλλά και κατά τη δογματική η Βάπτιση του Χριστού συμβολίζει τη παλιγγενεσία του ανθρώπου έχοντας έτσι μεγάλη σημασία, γι' αυτό και μέχρι το 4^ο αιώνα οι χριστιανοί γιόρταζαν Πρωτοχρονιά στη Βάπτιση του Χριστού στις 6 Ιανουαρίου.

Βασική τελετουργία των Θεοφανείων είναι ο «αγιασμός των υδάτων» με τη κατάδυση του Σταυρού κατά μίμηση της Βάπτισης του Θεανθρώπου. Στην ελληνική εθιμολογία όμως, ο εν λόγω Αγιασμός έχει και την έννοια του καθαισμού, του εξαγνισμού των ανθρώπων καθώς και της απαλλαγής του από την επήρεια των δαιμονίων. Η τελευταία δε αυτή έννοια δεν είναι ασφαλώς αυστηρά χριστιανική, αλλά έχει ρίζες στην αρχαία λατρεία.

Ο «Μέγας Αγιασμός» γίνεται ανήμερα των Θεοφανείων εντός των Εκκλησιών σε ειδική εξέδρα στολισμένη επί της οποίας φέρεται μέγα σκεύος γεμάτου ύδατος. Στη συνέχεια γίνεται η κατάδυση του Σταυρού στη θάλασσα ή σε γειτονικό ποταμό ή λίμνη. Η κατάδυση του Σταυρού, κατά τη λαϊκή πίστη δίνει στο νερό καθαρτικές και εξυγιαντικές ικανότητες. Οι κάτοικοι πολλών περιοχών μετά τη κατάδυση τρέχουν στις παραλίες της θάλασσας ή στις όχθες ποταμών ή λιμνών και πλένουν τα αγροτικά τους εργαλεία ακόμη και εικονίσματα. Κατά τη κοινή λαϊκή δοξασία ακόμη και τα εικονίσματα με το πέρασμα του χρόνου χάνουν την αρχική δύναμη και αξία τους, που την αποκτούν όμως εκ νέου από το αγιασμένο νερό.

Σήμερα οι γυναίκες πολλών περιοχών επαναλαμβάνουν αυτό το αρχαίο έθιμο το πλύσιμο των εικόνων. Όπως στην Πλάκα της Μυτιλήνης, την ώρα που βουτούν οι βουτηχτάδες να πιάσουν τον Σταυρό οι γυναίκες την ίδια στιγμή «παίρνουν με μια κρατούνα (νεροκολοκύθα) νερό από 40 κύματα κι έπειτα με βαμβάκι που βουτούν σ' αυτό καθαρίζουν τα εικονίσματα χωρίς να μιλούν

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

σε όλη αυτή τη διαδικασία («άλαλο νερό») και στη συνέχεια το νερό το ρίχνουν σε μέρος που δεν πατιέται (σε χωνευτήρι της εκκλησίας)».

Είναι προφανές ότι και από αυτή τη μεγάλη εορτή δε θα μπορούσαν να λείπουν τα κάλαντα. Όπου για την περίοδο των Θεοφανείων τα κάλαντα της Καλύμνου, του Πόντου και της Μακεδονίας, με τη σειρά που τα ανέφερα θα μας αποδώσει ευθύς αμέσως η χορωδία.

Ψάλλει η Χορωδία τα Κάλαντα των Θεοφανείων

Κάλαντα Θεοφανείων Καλύμνου

Ο μήνας έχει σήμερα πέντε Ιανουαρίου
κι όλοι μας εορτάζουμε τα Φώτα του Κυρίου.

Κι όλοι οι παπάδες περπατούν με τον Σταυρό στο χέρι
και μπαίνουν μες στα σπίτια μας και λεν τον Ιορδάνη.

Βοήθεια να έχετε τον Μέγα Ιωάννη
στο σώμα και εις την ψυχή δίνει χαρά μεγάλη.

Εσχίσθησαν οι ουρανοί και βγήκε περιστέρι
μα περιστέρι δεν ήτο, μον' ήταν τ' Άγιο Πνεύμα.

Και τ' Άγιον Πνεύμα έφυγε να πάει να μαρτυρήσει
ότι Χριστός βαπτίζεται σ' Ανατολή και Δύση.

Κάλαντα Θεοφανείων Πόντου

Από της ερήμου ο Πρόδρομος ήλθε του βαπτίσει τον Κύριον
Ερουρέμ, ερουρέμ, ερουερουρέμ, χαίρε Άχραντε.

Γηγενείς σκιρτάτε και χαίρετε, τάξεις των Αγγέλων ευφραίνονται
Ερουρέμ, ερουρέμ, ερουερουρέμ, χαίρε Άχραντε.

Ιορδάνη παύσον τα νάματα, 'ιν' αναδεχθής τον Δεσπότην σου
Ερουρέμ, ερουρέμ, ερουερουρέμ, χαίρε Άχραντε.

Ο Θεός των όλων και Κύριος δώη σας υγεία και χαίρετε
Άγιος, Άγιος, Άγιος υπάρχεις και Κύριος.

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

Κάλαντα Θεοφανείων Μακεδονίας

Σήμερα τα φώτα κι ο φωτισμός
η χαρά μεγάλη κι ο αγιασμός.

Κάτω στον Ιορδάνη τον ποταμό
κάθετ' η κυρά μας η Παναγιά.

Καλημέρα, καλημέρα,
Καλή σου μέρα αφέντη με την κυρά.

Όργανο βαστάει, κερί κρατεί
και τον Αϊ-Γιάννη παρακαλεί.

Αϊ-Γιάννη αφέντη και βαπτιστή
βάπτισε κι εμένα Θεού παιδί.

Ν' ανεβώ στον ουρανό
να μαζέψω ρόδα και λίκανο.

Υμνολογία

Αρχαία φαίνεται και η συνήθεια της τέλεσης του Μεγάλου Αγιασμού την ημέρα των Θεοφανείων, όπου ψάλλονται τα τροπάρια του Πατριάρχη Ιεροσολύμων Σωφρονίου και το κοντάκιο του Ρωμανού του Μελωδού.

Έτσι λοιπόν ο Ιερός υμνογράφος μας λέει στο απολυτίκιο των Θεοφανείων:

Απολυτίκιο Θεοφανείων (ήχος α')

Έν Ιορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε,
ή τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις·
τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σοι,
ἀγαπητὸν σε Υἱὸν ὀνομάζουσα,
καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἵδει περιστερᾶς,
ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.
Ὁ ἐπιφανεὶς Χριστὲ ὁ Θεός,
καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα σοι.

Στέρνες Ακρωτηρίου Χανιά 73100 Κρήτη
Τηλ.: 6955474479
Email: sternesnaospanagias@gmail.com

**ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ**

Η εορτή των Θεοφανείων όπως προανέφερα είναι η εορτή που επισφραγίζει τις εορτές του 12ημέρου και θα ήθελα αγαπητοί μου να σας παρακαλέσω στο σημείο αυτό, να ψάλλουμε όλοι μαζί το Απολυτίκιο των Θεοφανείων, ακολουθώντας τη χορωδία και επισφραγίζοντας με τον τρόπο αυτό την παρούσα εκδήλωση.

Ψάλλει η Χορωδία και ο Λαός το Απολυτίκιο

Ευχαριστίες – Ευχές – Αποχαιρετισμός

Στο σημείο αυτό Σεβασμιώτατε, Άγιοι Πατέρες, Άρχοντες και Ιεροψάλτες της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, Τοπικοί Άρχοντες, Αγαπητοί εν Χριστώ Αδελφοί....

Δι' ευχών του Ιερατικού προϊσταμένου μας και Εφημερίου της καθ' ημάς Ενορίας, Αρχιμανδρίτου του Οικουμενικού Θρόνου Πανοσιολογιότατου π.Μελχισεδέκ Αμπελικάκη, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και η Ενοριακή Χορωδία «ΣΤΕΡΝΩΝ ΜΕΛΙΣΜΑΤΑ», σας ευχαριστούν θερμά που με την παρουσία σας μας τιμήσατε στην σημερινή εκδήλωση και ελπίζουμε να ήμασταν αντάξιοι των προσδοκιών σας.

Ιδιαίτερως δε, θέλουμε να ευχαριστήσουμε την Κα Τριανταφυλλιά Μαζανάκη και τα μέλη της χορωδίας του παραδοσιακού Μουσικοχορευτικού Ομίλου «ΑΡΟΔΑΜΟΣ», αφενός μεν που κόσμησαν με τις γλυκύτατες φωνές τους τη σημερινή εκδήλωση και αφετέρου δε για τη συνεργασία μας και προσδοκούμε για την επόμενη από κοινού πάλι εκδήλωση.

Ευχόμεθα από καρδιάς σε όλους σας η Χάρις του Ενανθρωπήσαντα Λόγου του Θεού Πατρός Κυρίου ημών Ιησού Χριστού να σας χαρίζει υγεία χαρά και αγάπη. Χρόνια Πολλά, καλό και ευλογημένο το νέο Έτος....!

ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΕΡΝΩΝ

Ψάλλει η Χορωδία και οι Ιεροψάλτες τη Φήμη του
Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυδωνίας & Αποκο-
ρώνου κ.κ. Δαμασκηνού

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ τοῦ Σεβασμιωτάτου καί Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου, Ὑπερτίμου καί Ἐξάρχου Κρητικοῦ καί Μοιρτῶου Πελάγους, ἡμῶν δέ Πατρός καί Ποιμενάρχου, πολλά τά ἔτη!

† ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ †